

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο σχέδιο νόμου προμηθειες του δημόσιου τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων.

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Οι νέες οικονομικές συνθήκες και συγκυρίες σε πηχόσμοια κλίμακα, η όλο και περισσότερο επικρατούσα αντίληψη, που τείνει να καταρρήσει το οικονομικά τείχη μεταξύ των διαφόρων κρατών και η συνεχώς αναπτυσσόμενη και διευρυνόμενη, διμερής αλλά και πολυμερής οικονομική συνεργασία μεταξύ των χωρών, ανεξάρτητα από γεωγραφικές ή κοινωνικοπολιτικές ιδιαιτερότητες, είναι αναμφισβήτητο ότι επιβάλλουν τον εκσυγχρονισμό των νομοθετικών πλαισίων έτσι ώστε να παρέχεται η δυνατότητα προσαρμογής τους στις εξελισσόμενες συνθήκες από τις οποίες αναμφίβολα επηρεάζονται, αλλά και τις επηρεάζουν.

Στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας, ιδιαίτερα σημαντικός είναι και ο ρόλος των προμηθειών του δημόσιου τομέα, που αποτελούν μια τεράστια οικονομική δύναμη η οποία, εφ' όσον χρησιμοποιηθεί σωστά, μπορεί να γίνει βασικός παράγοντας μεγέθυνσης, αναβάθμισης και τεχνολογικής εξέλιξης της ελληνικής βιομηχανίας - βιοτεχνίας και συγχρόνως να συμβάλλει στην εξοικονόμηση συναλλάγματος, στην εξασφάλιση απασχόλησης εργατικού δυναμικού, στην ανάπτυξη εξωτερικών εμπορικών σχέσεων και στην προώθηση εξαγωγών ελληνικών προϊόντων.

Το νομικό καθεστώς που διέπει τον τομέα των προμηθειών είναι αναχρονιστικό και διάσπαρτο σε νομοθετήματα που χρονολογούνται από το 1925. Προς την κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού του και της προσαρμογής του στις σύγχρονες συνθήκες και απαιτήσεις, χρειάζεται απαραίτητα ένα νέο θεσμικό πλαίσιο που θα δίνει θετικές προοπτικές συμβολής του τρέποντος αυτού αντικειμένου στην κοινή προσπάθεια που καταβάλλεται, έτσι ώστε το 1992 να βρει την ελληνική οικονομία έτοιμη να ανταποκριθεί στις νέες συνθήκες αγοράς και ανταγωνισμού.

Ταυτόχρονα, το νέο θεσμικό πλαίσιο, θα χρησιμεύσει σαν εργαλείο για τη γενικότερη εξυγίανση του συστήματος των προμηθειών, την αναβάθμιση της ποιότητας των προμηθευόμενων υλικών, τη σωστή εξυπηρέτηση των χρηστών αγοραστών και τελικά για την υλοποίηση αναπτυξιακών επιλογών.

Με το παρόν νομοσχέδιο, η Κυβέρνηση επιδιώκει να χρησιμοποιήσει πλήρως την τεράστια αγοραστική δύναμη της ζήτησης του δημόσιου τομέα και να εκμεταλλευθεί τις πολυδιάστατες δυνατότητες της έτσι ώστε να διασφαλίσει τη στήριξη των συμφερόντων της ελληνικής οικονομίας, λαμβανομένων υπόψη και των συμβατικών υποχρεώσεων που απορρέουν από την ένταξη της χώρας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως η νομοθεσία περί κρατικών προμηθειών είναι αναχρονιστική και χαρακτηρίζεται από την έλλειψη ιδιαίτερων νομοθετημάτων κατά φορέα διενέργειας των προμηθειών. Με βάση την υπάρχουσα εμπειρία από την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας και προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι ενιαίας πολιτικής στον τομέα των προμηθειών, με ταυτόχρονη δυνατότητα ευελιξίας για την αντιμετώπιση των ιδιαιτεροτήτων των φορέων και των προμηθειών, το σχέδιο νόμου περιλαμβάνει αρχές και ρυθμίσεις που συγκροτούν το πλαίσιο της κοινής πολιτικής και προβλέπει όλες τις απαραίτητες εξουσιοδοτήσεις ώστε με τον Κανονισμό Προμηθειών Δημόσιου και τους Κανονισμούς Προμηθειών Φορέων, να καλυφθούν όλες οι ιδιαιτερότητες των επί μέρους φορέων και να ρυθμιστούν έτσι κατά ρεαλιστικό τρόπο τα διάφορα θέματα.

Το σχέδιο νόμου, που ζητά η Κυβέρνηση από τη Βουλή την έγκρισή του, βέβαια σε όλες τις παραγωγικές τάξεις και άλλους φορείς, προτεινόμενα να εφαρμόσουν τις απόψεις τους και σχολιάσουν επικοινωνητικούς διάλογος που συνέβαλε στην τελική διαμόρφωσή του.

Οι βασικοί άξονες του νόμου είναι :

1. Η επέκταση, και ενιαιοποίηση, για πρώτη φορά της εφαρμογής των διατάξεων του νόμου και του παραγώγου του δικαίου σε όλο το φάσμα του δημόσιου τομέα με σκοπό την ενυπόληση των κανόνων διενέργειας των προμηθειών και την εξασφάλιση μιας ενιαίας αντίληψης, ανεξάρτητα από το φορέα εκτέλεσης της προμήθειας με την επιφύλαξη βέβαια των ειδικών ρυθμίσεων που υπαγορεύονται από τις ιδιαιτερότητες των φορέων.

2. Η αναβάθμιση της διαδικασίας προγραμματισμού των προμηθειών σαν απαραίτητης προϋπόθεσης για την άσκηση πολιτικής προμηθειών και τη σωστή χρησιμοποίησή τους.

3. Η σαφής οριοθέτηση της έννοιας της εκτέλεσης μιας προμήθειας, ο καθορισμός των αρμοδίων για την εκτέλεση των προμηθειών φορέων και η θεσμοθέτηση νέων μορφών διαγωνισμών σύμφωνα και με την κοινοτική πρακτική.

4. Η διευρυνση του κοινωνικού ελέγχου και της διαφάνειας, που κατοχυρώνεται μέσα από :

α) τη συμμετοχή εκπροσώπων όλων των παραγωγικών τάξεων και άλλων φορέων στην Επιτροπή Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών (άρθρο 12).

β) τη θεσμοθέτηση της Επιτροπής του άρθρου 4 ως αρμόδιας για το χειρισμό των σημαντικής οικονομικής και τεχνολογικής αξίας προμηθειών και,

γ) την παρέμβαση στο θέμα συγκρότησης συλλογικών οργάνων των φορέων που θεσμοθετείται από τη διάταξη του άρθρου 11.

Ο θεσμοθετούμενος κοινωνικός έλεγχος είναι βασικό και κυριαρχικό στοιχείο και αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την εξασφάλιση της διαφάνειας των διαδικασιών και την κατοχύρωση της λαϊκής συμμετοχής στο όλο σύστημα των προμηθειών. Πρόσθετα, εξασφαλίζει την κοινωνική αποδοχή και συναίνεση και επιδρά αποφασιστικά στη σωστή διαχείριση του δημόσιου χρήματος.

5. Η θεσμοθέτηση, για πρώτη φορά, της υποχρέωσης των φορέων για έκδοση κανονισμών προμηθειών με προκαθορισμένο από το νόμο περιεχόμενο και διαδικασία κτήρτισής τους. Με την επέκταση της εφαρμογής του νόμου σε όλο το φάσμα του δημόσιου τομέα και την εφαρμογή ενιαίων κατά κανόνα κανονισμών προμηθειών, επάγεται η αναγκαιότητα στο θεσμικό καθεστώς των προμηθειών.

6. Η θεσμοθέτηση, για πρώτη φορά νέων ρυθμίσεων, που στοχεύουν αντικειμενικά στη βελτίωση της ποιότητας των προμηθευόμενων υλικών και στον πληρέστερο έλεγχο των φορέων αγοραστών.

Ενδεικτικά αναφέρονται η θεσμοθέτηση της υποχρέωσης των φορέων για τήρηση μητρώου προμηθευτών, η δυνατότητα ελέγχου, έγκρισης και αναθεώρησης των τεχνικών προδιαγραφών, η παροχή τελικής έγκρισης των προμηθειών και το δικαίωμα υποβολής ένστασης κατά της διακήρυξης.

7. Η ανάδειξη των Υπουργείων Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου, σε επιτελικούς φορείς στα θέματα των προμηθειών του δημόσιου τομέα.

Μετά από το παραπάνω πλαίσιο σχετικά με τις αρχές και τους στόχους του νομοσχεδίου, ακολουθεί η ανάπτυξη των ρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στα επί μέρους άρθρα του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 1.

Το άρθρο αυτό, καθορίζει το πεδίο εφαρμογής του νόμου και προσδιορίζει την εφαρμογή του στις προμήθειες αναλώσιμων ή μη υλικών όλων των φορέων του δημόσιου τομέα. Το κείμενο δεν αναφέρει φορείς, γιατί αυτοί αναφέρονται στο νόμο που χαρακτηρίζει το δημόσιο τομέα. Έτσι υπάγονται στο νόμο όλοι αυτοί οι φορείς, όπως ιδίως είναι το Δημόσιο, τα

Χ.Π.Δ.Δ. οι Ο.Τ.Α., οι Κρατικές ή Δημόσιες επιχειρήσεις τις οποίες περιλαμβάνονται και η Δ.Ε.Η. οι οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, οι Τράπεζες και τα Νοσηλευτικά Ιδρύματα Δημόσιου δικαίου.

Με βάση την ιδιαιτερότητα ορισμένων επιχειρήσεων (παρ. 3) φορέων και προμηθειών (παρ. 5), προβλέπεται εξαίρεση ή δυνατότητα και διαδικασία εξαίρεσης τους εν όλω ή εν μέρει από το πεδίο εφαρμογής του νόμου, προκειμένου να μη, δυσχεραίνεται το έργο τους.

Άρθρο 2.

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, ρυθμίζεται σε ενιαία βάση ο προγραμματισμός των προμηθειών και στοχεύει :

- α) Στη χάραξη και άσκηση ενιαίας πολιτικής προμηθειών.
- β) Στην ενίσχυση και κατοχύρωση της διαφάνειας και αντικειμενικότητας και ά τον προγραμματισμό των προμηθειών που υλοποιείται με την ουσιαστική συμμετοχή της προβλεπόμενης από το άρθρο 12 Επιτροπής Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι των παραγωγικών τάξεων, επιστημονικών και άλλων ομάδων.
- γ) Στην έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση της εγχώριας οικονομίας - βιοτεχνίας σε σχέση με τις αγορές που πρόκειται να πραγματοποιήσουν οι φορείς του Δημόσιου Τομέα.
- δ) Στον έλεγχο από τα αρμόδια Υπουργεία της προσαρμογής των προγραμμάτων προμηθειών των φορέων, στα δημοσιονομικά και συναλλαγματικά πλαίσια που καθορίζονται από τον εκάστοτε βραχυχρόνια οικονομική πολιτική.

Επίσης, θεσμοθετείται για πρώτη φορά η υποχρέωση των φορέων για τήρηση απολογιστικών στοιχείων σχετικά με την αποποίηση των προμηθειών τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Άρθρο 3.

Στο άρθρο αυτό έχουν συγκεντρωθεί όλες οι ρυθμίσεις που κρέονται στην υλοποίηση των προμηθειών και οριοθετείται έννοια της εκτέλεσης μιας προμήθειας σαν η διαδικασία που ρυθμίζεται όλες τις απαραίτητες ενέργειες του φορέα από την προκήρυξη του διαγωνισμού μέχρι την οριστική παραλαβή του υλικού και την αποπληρωμή του τιμήματος στον προμηθευτή.

Από τις ρυθμίσεις αυτές, επισημαίνονται οι ακόλουθες :

- α) Θεσμοθετείται η διάκριση του τρόπου εκτέλεσης μιας προμήθειας από την άποψη του εκτελούντος οργάνου και διακρίνεται σε κεντρική εκτέλεση όταν αυτή γίνεται από το τμήμα Εμπορίου και σε αποκεντρωμένη όταν γίνεται από οποιοδήποτε άλλο φορέα.
- β) Καθιερώνονται ρητές εξαίρεσεις προμηθειών από την κεντρική εκτέλεση με σημαντικότερη αυτή των προμηθειών κεντρικού υλικού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, σύμφωνα με το Ν. 3095/54 και με την ισχύουσα σήμερα ρύθμιση (Ν.Δ. 3095/54).
- γ) Παρέχεται η ευχέρεια χορήγησης εξουσιοδοτήσεων, από τον Υπουργό Εμπορίου, σε φορείς για αποκεντρωμένη εκτέλεση προμηθειών τους, όπως και η δυνατότητα υπαγωγής προμηθειών στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εμπορίου για κεντρική εκτέλεση, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο για λόγους καλύτερης αποτελεσματικότερης πολιτικής.
- δ) Θεσμοθετείται η δυνατότητα σύναψης από τους φορείς προχρόνιων συμβάσεων για την κάλυψη επαναλαμβανόμενων αναγκών τους.
- ε) Υποθετούνται για πρώτη φορά, σύμφωνα και με την ισχύουσα πρακτική, ο ανοικτός και κλειστός διαγωνισμός περιγράφεται σε γενικές γραμμές η σχετική διαδικασία, τα οποία θα καθορισθεί αναλυτικά στους κανονισμούς προμηθειών Δημόσιου και φορέων, που προβλέπονται στο άρθρο του νομοσχεδίου.

στ) Παρέχεται η ευχέρεια στους φορείς να διενεργούν πρόχειρους διαγωνισμούς με συνοπτική διαδικασία για προμήθειες μικρής αξίας, ώστε να εξυπηρετούνται ταχύτερα οι άμεσες ανάγκες τους.

ζ) Προβλέπεται η δυνατότητα της συνέχισης διαγωνισμού που απέτυχε ή κρίθηκε ασύμφορο το αποτέλεσμα του. Σε αντίθεση με το ισχύον δίκαιο, ο διαγωνισμός θα συνεχίζεται με έγγραφες ενσφράγιστες προσφορές και όχι προφορικά, ενώ πρόσθετα θα πρέπει να συντρέχει και το στοιχείο του επειγόντος της προμήθειας.

η) Ορίζονται οι περιπτώσεις, κατά τις οποίες επιτρέπεται η απ' ευθείας, χωρίς διαγωνισμό, ανάθεση μιας προμήθειας. Οι διατάξεις αυτές, επαναλαμβάνουν βασικά τις διατάξεις του άρθρου 86 του Ν.Δ. 321/69, προσαρμοσμένες προς τα οριζόμενα από την κοινοτική οδηγία 77/62/76 ΕΟΚ.

Άρθρο 4.

Στο άρθρο αυτό, περιλαμβάνονται διατάξεις σχετικά με το χειρισμό των σημαντικής οικονομικής ή τεχνολογικής σημασίας προμηθειών των φορέων του δημόσιου τομέα. Η προτεινόμενη ρύθμιση στοχεύει στη διασφάλιση της απαραίτητης διαφάνειας και αντικειμενικότητας των διαδικασιών κατά τον προγραμματισμό και την υλοποίηση της μεγάλης σημασίας αξίας προμηθειών του δημόσιου, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζεται η δυνατότητα σωστής αξιοποίησης των προμηθειών αυτών για την εξυπηρέτηση στόχων αναπτυξιακής, εμπορικής ή και εξωτερικής πολιτικής.

Άρθρο 5.

Στα άρθρα αυτά, έχουν συγκεντρωθεί οι ρυθμίσεις που αναφέρονται στους δικαιούμενους συμμετοχής στις προμήθειες του δημόσιου τομέα και στα κριτήρια κατακύρωσης των προμηθειών.

Από τις ρυθμίσεις αυτές επισημαίνονται οι ακόλουθες, που αποτελούν σημαντικές μεταβολές από το ισχύον δίκαιο :

- α) Δικαίωμα συμμετοχής στις προμήθειες του δημόσιου τομέα θα έχουν όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, οι συνεταιρισμοί, και οι ενώσεις προμηθευτών που υποβάλλουν κοινή προσφορά. Με την τελευταία περίπτωση, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για τη σύμπραξη περισσότερων επιχειρήσεων, έτσι ώστε να μπορούν να υποβάλλουν κοινή προσφορά, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις απαιτήσεις προμηθειών συνθετών υλικών, όπως επίσης και να συμμετέχουν σε διαγωνισμούς προμηθειών μεγάλου μεγέθους που δεν είναι δυνατή η κατάκτησή τους. Με τη ρύθμιση αυτή, αναμένεται η διεύρυνση της συμμετοχής προμηθευτών στις προμήθειες προς όφελος των φορέων αλλά και των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων.
- β) Θεσμοθετείται η υποχρέωση αυτών που συμμετέχουν στις προμήθειες των φορέων, να αποδεικνύουν τη φερεγγυότητά τους, την επαγγελματική αξιοπιστία τους, τη χρηματοπιστωτική και οικονομική κατάστασή τους, καθώς και τις τεχνικές δυνατότητές τους.
- γ) Σαν σημαντική καινοτομία, επισημαίνεται η διάταξη της παρ. 4, σύμφωνα με την οποία σαν κριτήριο για την κατακύρωση της προμήθειας και την τελική επιλογή του προμηθευτή, θεσμοθετείται η συμφερότερη προσφορά. Παράλληλα, διατηρείται και το κριτήριο της κατακύρωσης της προμήθειας με βάση τη χαμηλότερη τιμή.

Σύμφωνα με τη σχετική ρύθμιση, θα καθορίζονται υποχρεωτικά με τη διακήρυξη αν η κατακύρωση της προμήθειας από τον ενδιαφερόμενο φορέα θα γίνει με βάση τη χαμηλότερη τιμή ή την οικονομικά συμφερότερη προσφορά. Πρόσθετα, στην περίπτωση της συμφερότερης προσφοράς, θα καθορίζονται και τα στοιχεία με βάση τα οποία θα γίνει και η αξιολόγηση της. Με τη διάταξη καθορίζονται επίσης και τα στοιχεία εκείνα, που θα λαμβάνονται κυρίως υπόψη από τους φορείς για την αξιολόγηση μιας προσφοράς σαν συμφερότερη.

Επισημαίνεται ότι η οικονομικά συμφερότερη προσφορά σαν κριτήριο καταχώρωσης μιας προμήθειας, αποτελεί διεθνή πρακτική. Ιδιαίτερα για τα Κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας έχει θεσμοθετηθεί με την οδηγία 77/62/76 ΕΟΚ «περί συντονισμού των διαδικασιών συνάρσεως συμβάσεων κρατικών προμηθειών».

Άρθρο 6.

Στο άρθρο αυτό, ρυθμίζεται σε νέα βάση το θέμα της τελικής έγκρισης των προμηθειών.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρ. 6 παρ. 5 του Ν. 936/79 σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρ. 13 παρ. 2 παρ. β' του Π.Δ. 437/85, για όλες τις προμήθειες αλλοδαπής προέλευσης των φορέων που πραγματοποιούνται είτε με διαγωνισμό είτε με απ' ευθείας ανάθεση, απαιτείται τελική έγκριση που παρέχεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου.

Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται και πάλι η παροχή έγκρισης από τους παραπάνω Υπουργούς, πλην όμως καθιερώνεται γενική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία θα απαιτείται τελική έγκριση για όλες τις προμήθειες των φορέων και όχι μόνο για τις προμήθειες αλλοδαπής προέλευσης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών, θα καθορίζεται το ανώτατο όριο της αξίας των προμηθειών για τις οποίες δεν απαιτείται τελική έγκριση ή θα εξαιρούνται φορείς, προμήθειες ή και κατηγορίες προμηθειών, από την τελική έγκριση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄.

Άρθρο 7.

Το άρθρο αυτό περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τον έλεγχο των τεχνικών προδιαγραφών των υπό προμήθεια υλικών. Η βελτίωση που επιχειρείται, σε σχέση με την ισχύουσα ρύθμιση, αναφέρεται στη δυνατότητα των συναρμοδίων Υπουργών Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου, μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών να ελέγχουν, εγκρίνουν ή να αναθεωρήσουν τεχνικές προδιαγραφές υλικών όλων των φορέων που υπάγονται στις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου. Μέχρι σήμερα, η μοναδική παρέμβαση στο τόσο ευαίσθητο θέμα των τεχνικών προδιαγραφών περιορίζεται στον έλεγχο και έγκριση από το Υπουργείο Εμπορίου των τεχνικών προδιαγραφών των υλικών Υπουργείων και Δημοσίων Υπηρεσιών, στα πλαίσια της αρμοδιότητάς του για την υλοποίηση των προμηθειών τους.

Η σχετική διάταξη, σε συνδυασμό με τη δυνατότητα υποβολής ένστασης κατά του κύρους της διακήρυξης και συνεπώς και των τεχνικών προδιαγραφών, σε συνδυασμό με όλο το νομοθετικό πλαίσιο, θα συμβάλει ανατίρρητα στην επίτευξη στόχων πολιτικής προμηθειών αλλά και στη γενικότερη εξυγίανση του συστήματος.

Άρθρο 8.

Το άρθρο αυτό περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με την υποχρέωση των φορέων για τήρηση μητρώου προμηθειών. Η διάταξη εξουσιοδοτεί τους Υπουργούς Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου όπως, με απόφασή τους, καθορίζουν τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις εγγραφής στα μητρώα, τον τρόπο τήρησής τους από τους επί μέρους φορείς, τον καθορισμό κεντρικού φορέα για τη συγκέντρωση και αξιολόγηση των μητρώων των επί μέρους φορέων, το χρόνο υποχρεωτικής χρήσης των μητρώων από τους φορείς, όπως και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Η υποχρεωτική τήρηση και χρήση μητρώου από τους φορείς αγοραστές θεσμοθετείται για πρώτη φορά στη χώρα

μας. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού διασφαλίζεται η ποιότητα των προμηθευόμενων υλικών και η προστασία των προμηθευτών.

Άρθρο 9.

Με το άρθρο αυτό προσδιορίζονται ενιαία για όλους τους φορείς, οι απαιτούμενες μετρες εγγυήσεων κατά τη διενέργεια προμηθειών και θεσμοθετείται για πρώτη φορά πρόνομο υπέρ των μικρομεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων για παροχή εγγυήσεων - συμμετοχής μειωμένων στο ήμισυ του ποσοστού που θα προβλέπεται στους κανονισμούς προμηθειών.

Άρθρο 10.

Με το άρθρο αυτό, επιχειρείται ενιαία ρύθμιση σε ό,τι αφορά το δικαίωμα των υποψηφίων προμηθευτών για υποβολή ενστάσεων κατά τα διάφορα στάδια διενέργειας του διαγωνισμού.

Έτσι, προβλέπεται το δικαίωμα υποβολής ένστασης κατά της διακήρυξης και των τεχνικών προδιαγραφών, κατά του κύρους του διαγωνισμού και κατά της νομιμότητας συμμετοχής προμηθευτών σ' αυτόν.

Σημαντική βελτίωση αποτελεί η διαδικασία που καθιερώνεται σχετικά με το χρόνο υποβολής και εξέτασης της ένστασης κατά της διακήρυξης.

Άρθρο 11.

Η διάταξη του άρθρου 11, που αναφέρεται στους κανονισμούς προμηθειών δημόσιου και φορέων, αποτελεί μια από τις σημαντικότερες καινοτομίες του νομοσχεδίου που αντιμετωπίζει την έλλειψη μέχρι τώρα ενιαίου νομικού καθεστώτος διενέργειας των προμηθειών.

Με στόχο την ενοποίηση των κανόνων διενέργειας των προμηθειών στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, λαμβανόμενων υπόψη και των τυχόν ιδιαιτεροτήτων των φορέων, θεσμοθετείται ο Κανονισμός προμηθειών Δημοσίου σαν ενιαίος κώδικας προμηθειών, με βάση τον οποίο θα διενεργούνται οι προμήθειες του Δημοσίου και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, με εξαίρεση το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ενώ ταυτόχρονα καθιερώνεται η υποχρέωση των άλλων φορέων που υπάγονται στις διατάξεις του νόμου να εκδώσουν νέους κανονισμούς προμηθειών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄.

Άρθρο 12.

Με το άρθρο αυτό, θεσμοθετούνται η σύνθεση και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών.

Η Επιτροπή Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών είναι όργανο ουσιαστικού κοινωνικού ελέγχου στον προγραμματισμό και στην υλοποίηση των προμηθειών και ο ρόλος της είναι:

- α) Να συμβάλλει ουσιαστικά στον ορθολογικό προγραμματισμό των προμηθειών.
- β) Να διασφαλίσει την ευρύτερη δυνατή συναίνεση και να κατοχυρώσει τη διαφάνεια και την αντικειμενικότητα κατά τον προγραμματισμό και υλοποίηση των προμηθειών.

Άρθρο 13.

Το άρθρο αυτό, επαναλαμβάνει και επεκτείνει ισχύουσα διάταξη σύμφωνα με την οποία, για την αντιμετώπιση ειδικών θεμάτων προμηθειών, είναι δυνατή η σύσταση ειδικών επιτροπών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄.

Άρθρο 14.

Στο άρθρο αυτό, ρυθμίζονται τα θέματα των επιτροπών παραλαβής των υλικών που η προμήθειά τους γίνεται από το Υπουργείο Εμπορίου. Προβλέπεται η σύσταση πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων επιτροπών παραλαβών που

συγκροτούνται με αποφάσεις του Υπουργού Εμπορίου, καθώς και μόνιμων πρωτοβάθμιων επιτροπών παραλαβών, που συγκροτούνται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εμπορίου και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού του φορέα, για τον οποίο προορίζονται τα υλικά.

Άρθρο 15.

Με το άρθρο αυτό, ρυθμίζονται θέματα λογιστικών διατάξεων που διέπουν τις προμήθειες που εκτελούνται κεντρικά από το Υπουργείο Εμπορίου ή από άλλους φορείς ύστερα από εξουσιοδότησή του και θεσμοθετούνται για πρώτη φορά οι παρακάτω ρυθμίσεις:

α) Εγγράφονται οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού όλων των Υπουργείων, που αφορούν το πρόγραμμα προμηθειών, στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εμπορίου. Έτσι ο Υπουργός Εμπορίου θα είναι κύριος διατάκτης με αποτέλεσμα την αποφυγή καθυστερήσεων.

β) Προβλέπεται η εγγραφή, ειδικής πίστωσης στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών για την αλυφή, μετά τη λήξη, του οικονομικού έτους, ανελημμένων ομβατικών υποχρεώσεων περασμένων οικονομικών ετών, δαπανών προμηθειών που η διαδικασία τους είχε αρχίσει το προηγούμενο έτος και ολοκληρώνεται μετά τη λήξη του, καθώς και προκαταβολών που χρησιμοποιούνται για προμήθειες που γίνονται με προεγκρίσεις.

Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζονται:

— Η έγκαιρη πληρωμή των προμηθευτών μετά τη λήξη του οικονομικού έτους.

— Η δυνατότητα καταχώρισης αποτελεσμάτων διαγωνισμών μετά τη λήξη του οικονομικού έτους.

— Η δυνατότητα πραγματοποίησης προμηθειών σε βάρος κτώτου προμηθευτή, έστω και αν έχει παρέλθει το έτος τον προϋπολογισμό του οποίου είχε εγγραφεί η σχετική πίστωση.

γ) Διευρύνεται η προθεσμία απόδοσης των χρηματικών ποσών των προπληρωμών για προμήθειες που η πληρωμή της αξίας τους γίνεται με άνοιγμα πίστωσης.

δ) Διατηρείται η κράτηση 0,25% υπέρ του δημοσίου που προβλέπεται και σήμερα με το ισχύον νομικό καθεστώς.

Άρθρα 16, 17, 18.

Τα άρθρα 16, 17 και 18, περιλαμβάνουν μεταβατικές και τελικές διατάξεις, απαραίτητες για την εφαρμογή του και κυρίως κατά το πρώτο χρονικό διάστημα ισχύος τους, με τις οποίες διευκρινίζονται κατά τρόπο σαφή, αμφίσηχες που ενδεχόμενα θα προκύψουν κατά το μεταβατικό στάδιο από την έναρξη της ισχύος του νόμου μέχρι την έγκριση των κανονισμών προμηθειών που προβλέπονται στο άρθρο 11.

Ειδικότερα ρυθμίζουν θέματα ισχυόντων προγραμμάτων προμηθειών, περασμένων ετών και αναφέρονται οι νόμοι: α) οι διοικητικές πράξεις που κρίνεται αναγκαίο να διατηρηθεί η ισχύς τους και μετά την έκδοσή του νόμου, μέτρησης έκδοσης των προβλεπόμενων από αυτόν κανονισμών προμηθειών και άλλων διοικητικών πράξεων.

Αθήνα, 29 Ιανουαρίου 1988

Ο: Υπουργός

Μικής Οικονομίας
ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ

Οικονομικών
Δ. ΤΣΟΒΟΛΑΣ

Αναπλ. Υπουργός
Ενέργειας και Τεχνολογίας
ΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Εμπορίου
Ν. ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

σχεδίου νόμου «Προμήθειες του δημοσίου κατά και ειδικές προμήθειες συναφών θεμάτων».

Οι διατάξεις του ν.δ. 3095/1954 (ΦΕΚ 252).

Το άρθρο 86 του ν.δ. 321/1969 (ΦΕΚ 205).

Άρθρο 86.

Διαγωνισμός και εξαιρέσεις.

Πάσης συμβάσεως του Δημοσίου, συνεπαγμένης δαπάνης

του Κρατικού Προϋπολογισμού, εφ' όσον δεν αρίζεται: άλλως, προηγείται η ενέργεια δημοσίου διαγωνισμού (πλειοδοτικού ή μειοδοτικού), ο οποίος διεξάγεται κατά τη διαδικασία την προβλεπόμενη υπό των οικείων διατάξεων. Επιτρέπεται η απ' ευθείας άνω δημοσίου διαγωνισμού κατάρτισης συμβάσεων δια προμήθειας και εκτέλεσης εργασιών, οσάκις: α) Η ολική δαπάνη δεν υπερβαίνει τις 10.000 δραχμών. Εάν η ολική δαπάνη υπερβαίνει τις 10.000, όχι όμως και τις 25.000 δραχμών, αντί δημοσίου διαγωνισμού, ενεργείται πρόχειρος διαγωνισμός παρ' επιτροπής. Τα ποσά αυτά δύναται να αυξηθούν: β) αποφάσεων του Υπουργού των Οικονομικών β) πρόκειται περί υποθέσεως αφορώσας εις απόρρητα του Κράτους. Ο χαρακτηρισμός ως κρατικού απορρήτου δίδεται δια προηγουμένης αποφάσεως του Πρωθυπουργού γ) πρόκειται περί προμήθειας αντικειμένων, δια τα οποία υπάρχει αποκλειστικότητα θηδεύσεως, εκμεταλλεύσεως ή εισαγωγής δ) πρόκειται περί εργασιών, η εκτέλεσις των οποίων απαιτεί ειδικάς ικανότητας ε) πρόκειται περί εργασιών γιγνομένων δοκιμαστικώς στ) πρόκειται περί προμηθειών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, τα οποία αγοράζονται εις τον τόπον της παραγωγής των απ' ευθείας από τους παραγωγούς αυτών ζ) ο δημοσίου διαγωνισμός απέτυχε ή εκρίθη ασύμφορον το αποτέλεσμα αυτού. Εις τας περιπτώσεις όμως αυτές δεν επιτρέπεται: α) όροι της απ' ευθείας χαρακτηριζομένης συμβάσεως να απακρυφθούν των όρων του προκηρυσσθέντος διαγωνισμού, εκτός εάν είναι ευνοϊκώτεροι δια το Δημόσιον η) πρόκειται περί προφανώς κατεπευγουμένων περιπτώσεων, επεκτείνω προλογημένων.

3. Το άρθρο 43 του ν.δ. 496/1974 (ΦΕΚ 204).

Άρθρο 43.

Διαγωνισμός και εξαιρέσεις.

1. Πάσης συμβάσεως ν.π. συνεπαγμένης έσοδον ή δαπάνη του προϋπολογισμού αυτού, προηγείται η ενέργεια δημοσίου, πλειοδοτικού ή μειοδοτικού, διαγωνισμού, ο οποίος διεξάγεται κατά τη διαδικασία την προβλεπόμενη υπό των οικείων δια τα δημοσίου διατάξεων, αναλόγως εφαρμοζομένων.

2. Επιτρέπεται η απ' ευθείας, άνω δημοσίου διαγωνισμού, κατάρτισης συμβάσεων συνεπαγμένων έσοδον, εφ' όσον τούτο εκτιμάται υπό της Διοικήσεως του ν.π. εις ποσόν μη υπερβαίνον τας δραχμάς 10.000, δύναμενον να αυξηθεί: α) αποφάσεως του Υπουργού των Οικονομικών.

3. Ομοίως επιτρέπεται η απ' ευθείας άνω δημοσίου διαγωνισμού κατάρτισης συμβάσεων, δια προμήθειας και εκτέλεσιν εργασιών, οσάκις:

α) Η ολική δαπάνη δεν υπερβαίνει τας 10.000 δραχμών. Εάν η ολική δαπάνη υπερβαίνει τας 10.000, ουχι όμως και τας 25.000 δραχμών, αντί δημοσίου διαγωνισμού, ενεργείται πρόχειρος διαγωνισμός παρ' επιτροπής. Τα ποσά αυτά δύναται να αυξηθούν: β) αποφάσεων του Υπουργού των Οικονομικών.

β) Πρόκειται περί υποθέσεως αφορώσας εις απόρρητα του Κράτους.

Ο χαρακτηρισμός ως κρατικού απορρήτου δίδεται δια προηγουμένης αποφάσεως του Πρωθυπουργού.

γ) Πρόκειται περί προμηθειών αντικειμένων, δια τα οποία υπάρχει αποκλειστικότητα θηδεύσεως, λόγω αποκλειστικότητας εκμεταλλεύσεως ή εισαγωγής.

δ) Πρόκειται περί εργασιών, η εκτέλεσις των οποίων απαιτεί ειδικάς ικανότητας, κατεγομένου από ενός μόνον φυσικού ή νομικού προσώπου.

ε) Πρόκειται περί εργασιών γιγνομένων δοκιμαστικώς.

στ) Πρόκειται περί προμηθειών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, τα οποία αγοράζονται εις τον τόπον της παραγωγής των απ' ευθείας από τους παραγωγούς αυτών ή περί προμηθειών ζώων αναπαραγωγής και σκόρων.

ζ) Ο δημοσίου διαγωνισμός απέτυχε ή εκρίθη ασύμφορον το αποτέλεσμα αυτού. Εις τας περιπτώσεις όμως αυτές δεν

επιτρέπεται: α) όσον της απ' ευθείας καταρτιζομένης συμβάσεως να αποκλεισθούν των όρων του προκηρυχθέντος διαγωνισμού, εκτός εάν είναι ευνοϊκότεροι για το ν.π.

η) Πρόκειται περί προβολής Ελληνικών προϊόντων ή πνευματικών έργων, διακρίσεων εν γένει και καλλιτεχνικών και πνευματικών εκδηλώσεων.

5) Πρόκειται περί προτιμώδους καταπερισσοτών περιπτώσεων, ειδικώς τριτοσημείων.

4. Κείμενα περί ν.π.δ.δ. διατάξεις δι' ών προβλέπονται και έτεροι περιπτώσεις, πέραν των εν τη προηγουμένη παραγράφω του παρόντος άρθρου περιλαμβανόμενων δια την σύνταξιν συμβάσεων, άνευ προηγουμένης διενεργείας δημοσίου διαγωνισμού, πλειοδοτικού ή μεθοδικού, καταργούνται: εκ' όσων δεν ήθελον διατηρηθή μετά τροποποίησιν ή ου, δια Π. Δ/των εκδιδόμενων εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δύο ετών από της δημοσίευσής του παρόντος τη πρότασι του αρμοδίου Υπουργού και του Υπουργού των Οικονομικών.

4. το άρθρο 6 του ν. 936/1979 (ΦΕΚ 144)

Άρθρο 6.

Το άρθρο 1 του Ν. 4484/1965 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

α1. Αι προμήθεια αγαθών εκ του εξωτερικού ή εν της εσωτερικής αγοράς δι' είδη αλλοδαπής προελεύσεως ή εκ της εγχωρίου παραγωγής, διενεργούνται υπό ή διά λογιστησίων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., παντός έτερου νομικού προσώπου ελεγχόμενου και χρηματοδοτούμενου υπό του Κράτους και πάσης Ανωνύμου Εταιρείας ή Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης εις την μετέχει κατά ποσοστόν πλέον του 50% το Δημοσίον ή έτερος εκ των εις τας διατάξεις του παρόντος υπαχόμενων φορέων, υπόκεινται εις προηγουμένην έγκρισιν.

2. Η κατά την προηγουμένην παράγραφον έγκρισις παρέχεται δια της εντάξεως των προμηθειών τούτων εις το υπό του Υπουργείου Εμπορίου καταρτιζόμενον και υπό της Νομισματικής Επιτροπής, δυνάμει του Ν. 400/1976 «περί Υπουργικού Συμβουλίου και Υπουργείων» εγχευόμενον ενάξιον πρόγραμμα προμηθειών του Δημοσίου, των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, το οποίον και τίθεται εις εφαρμογήν δια κοινής αποφάσεως των Υπουργών Βιομηχανίας — Ενέργειας και Εμπορίου.

Δια του αυτού προγράμματος καθορίζεται το ύψος και ο τρόπος διενεργείας των ανωτέρω προμηθειών.

3. Εις την κατά τας προηγουμένης παραγράφους έγκρισιν υπόκεινται επίσης αι έσοδα προμηθειών των δια κοινών αποφάσεων των Υπουργών Βιομηχανίας — Ενέργειας και Εμπορίου καθοριζόμενων Κοινωσέλων Βραβείων, Επιχειρήσεων Κοινής Ωφελείας και λοιπών Οργανισμών.

4. Η κατά την παράγραφον 1 έγκρισις απαιτείται και προκειμένου περί διενεργουμένων κατά τ' ανωτέρω προμηθειών αγρών ενσωματωμένων εις εκτελούμενα έργα.

5. Αι κατά τ' ανωτέρω προμήθεια αγαθών αλλοδαπής προελεύσεως, πραγματοποιούμεναι είτε δια διενεργείας διαγωνισμών είτε δι' απ' ευθείας ανάθεσως, υπόκεινται εις τελικήν έγκρισιν του Υπουργού Εμπορίου εξαιρέσει των προμηθειών των αναφερομένων εις το άρθρον πετρέλαιον και εις τα εκ τούτου παραγόμενα υγρά καύσιμα, άτράχτον και υγραέριον, δι' τας απαιτείται κοινή απόφασι των Υπουργών Βιομηχανίας — Ενέργειας και Εμπορίου.

6. Δύνανται να παρέχεται έγκρισις δια την άνευ διαγωνισμού, ή υπό ειδικούς όρους πραγματοποιήσασιν προμηθειών, δια κοινής αποφάσεως των Υπουργών Βιομηχανίας — Ενέργειας και Εμπορίου καθ' όσον αφορά τα βιομηχανικά ή βιοτεχνικά αγαθά αλλοδαπής προελεύσεως, δι' αποφάσεως δε του Υπουργού Εμπορίου δια πάντα τα λοιπά είδη, επιφυλασσομένων των διατάξεων του Ν. 3215/1055, «περί προτιμήσεως των προϊόντων της εγχωρίου βιομηχανίας και βιοτεχνίας και άλλων τινών διατάξεων», ως συμπληρώσθη δια του Ν. 4484/1965 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων του Ν. 3215/1955».

7. Δια κοινών αποφάσεων των Υπουργών Βιομηχανίας — Ενέργειας και Εμπορίου, δύναται να καθορίζεται το ανώτατον όριον αξίας των κατά τας προηγουμένας παραγράφους προμηθειών, αίτινες δεν υπόκεινται εις τας υπό του παρόντος άρθρου προβλεπόμενας έγκρίσεις ή να εξαιρούνται τούτων όροις προμηθειών και προμήθειαι.

8. Δι' αποφάσεως του Υπουργού Εμπορίου δύναται να παραπέμπωνται εις υφισταμένης Επιτροπας ή εις συνιστώμενας εις τούτους τοιαύτας υποθέσεις προμηθειών εκ των αναφερομένων εις το παρόν άρθρον, προς μελέτην και εισήγησιν.